

Fra: Claus Helsbøl
Sendt: 5. februar 2010 08:19
Til: Kirkeministeriet
Cc: Tønder Provsti; Ribe Stift
Emne: (Hast) Høringssvar

Kirkeministeriet

”Bloktilskud”

Jeg henviser til Finn Riber Jensen -tidligere provst og formand for Kirkeligt Samfund- forslag vedrørende bloktilskud.

Jeg finder det meget væsentligt, at beslutningen om antallet af præstestillinger og særlige kirkelige aktiviteter besluttet lokalt og ”højere op” af stiftet, som også bør have beslutningskompetancen mht. fastsættelse af kirkeskatteprocenten i det enkelte stift.

Altså antallet af præstestillinger fastsættes af stiftet og ikke Finansministeriet.

Med venlig hilsen

Sognepræst Claus Helsbøl
Havnebyvej 154 - Kirkeby
6792 Rømø
Tlf: 74 75 52 94
Fax: 74 75 67 22
che@km.dk

Farum, 13. februar 2010

Individuelt høringssvar vedrørende betænkning 1511

Kort tekst:

Lovgivning på baggrund af betænkningen vil være forhastet.

Længere tekst:

Der er brug for betænkningstid, inden regeringen skrider til en lovgivning om bloktilskud, hvis sigte må være en øget religionslighed i Danmark, men som kommer til at berøre en mængde funktioner i en folkekirke, som ikke er institutionelt forberedt herpå.

For ikke-ekspert kan det være svært at formulere dette i form af sikre, uheldssvangre prognoser. I stedet må det blive til nogle betænkeligheder, som jeg synes skal afklares. Her kommer nogle eksempler:

1. På såvel nationalt og regionalt er det svært at se, hvilke organer med tilstrækkeligt demokratisk mandat, der kan modtage og fordele bloktilskud. På nationalt niveau savner folkekirken en kirkeledelse eller synode. På regionalt niveau har stiftsrådene et svagt demokratisk mandat. På det lokale niveau kan menighedsrådene udmærket varetage egne tarv – men det er svært at se, hvordan de kan samarbejde nationalt uden overordnet samarbejdniveau.
2. Forslaget vil føre til, at staten skal vedligeholde folkekirkens ejendomme. Jeg mangler tillid til, at staten vil kunne gøre det med samme rettidige omhu som de menighedsråd, der arbejder lokalt og færdes i og omkring de pågældende ejendom. Der er risiko for, at ordningen vil føre til forfald af folkekirkens ejendomme.
3. Hvis bloktilskuddet flyder ind regionalt eller lokalt, vil der være risiko for, at den kirkelige betjening i udkantsområder bliver uforholdsmæssigt dårligere, idet folkekirken risikerer at miste de nuværende udligningsordninger.
4. Præsternes ansættelsesforhold vil tænkeligvis forandres. Hermed tænker jeg ikke i første omgang på forkyndelsesfriheden, som i øvrigt er meget på tale. Derimod tænker jeg på risikoen for, at præstenormeringen lokalt vil være underlagt vekslende konjunkturer lokalt og man vil foretrække åremålsansættelser og gøre præster til del af et fleksibelt arbejdsmarked frem for den ansættelsesmæssige sikkerhed, der findes på øjeblikket. Præsten vil – sat på spidsen - blive betragtet som del af kirkens driftsmidler.

Med venlig hilsen,

Jan Sievert Asmussen, sognepræst og medlem af Farum Menighedsråd

KIRKEMINISTERIET

15 FEB. 2010

Omlægning af statens tilskud til folkekirken.

Høringssvar vedr. betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Undertegnede er medlem af Engesvang Menighedsråd; men høringssvaret er mit personlige.

Mit svar på betænkningen udtrykker et ønske om, at man med en ændring af statens finansielle forpligtigelser får løst nogle af folkekirkens strukturelle og ledelsesmæssige problemer. Menighedsrådene vil dermed i højere grad kunne bruge deres kræfter på

hovedopgaven, nemlig at medvirke til, at den lokale kirke løser sine opgaver omkring forkyndelse og traditioner i god samklang med menigheden.

Udgangspunktet for finansiering af folkekirken bør være, at folkekirkens medlemmer selv finansierer folkekirkens opgaver gennem deres bidrag som medlemmer, og at folkekirkens forvaltning gøres mere gennemskuelig.

Jeg mener derfor, at en ændring af finansieringen bør omfatte nedenstående:

1. Ens skatteprocent for hele landet med deraf følgende udligningsordninger som skitseret i betænkningen.
2. Stiftsrådene indstiller for deres stift forslag til de årlige budgetter til kirkeministeriet sammen med forslag til udligninger.
3. Landsforeningen af Menighedsråd fører forhandlinger med ministeriet om den endelige skatteprocent og de gældende udligningsordninger. Kirkeministeren indstiller derefter til Folketinget til årlig vedtagelse.
4. Civilregistreringen overgår fuldt og helt til kommunerne, da ingen af disse opgaver har noget med kirkens forkyndelse at gøre. Det gælder også begravelsesvæsenet.
5. Vielses- og begravelsesceremonier skal fortsat kunne foretages af folkekirken og fortsat være brugerfinansieret. Men selve registreringen er en kommunal opgave.
6. Fredede kirkelige bygninger og kunstværker er en statsopgave.
7. Der udarbejdes regler for lånefinansiering af folkekirkeligt byggeri.
8. Provstiudvalgene nedlægges, og der oprettes i hvert stift en personaleforvaltning, der står for al administration vedr. løn, pension, kontrakter mv. Menighedsrådene ansætter og afskediger personalet bortset fra præsterne.
9. Præsters ansættelsesforhold forbliver efter de nuværende ordninger.

Det er vigtigt, at stat og kirke ikke adskilles. De foreslåede ordninger kan gennemføres i respekt for Grundlovens bestemmelser. Ændringerne vil også medføre fuld respekt for religionsfriheden, så borgere uden medlemskab af folkekirken ikke bidrager til dens drift.

Med venlig hilsen
John Juul Eriksen
Gran Allé 25
7442 Engesvang

HILLERØD PROVSTI

PROVSTEN . HILLERØDSHOLMSALLE 5 . 3400 HILLERØD . TELEFON 48 24 90 60

PROVSTIKONTOR . TAMSBORGVEJ 2 . 3400 HILLERØD . TELEFON 70 23 03 93

Email: jfc@km.dk

Hjemmeside: www.hilleroedprovsti.dk

Hillerød den 25. januar 2010

Til Kirkeministeriet

Hørings svar fra provst Jørgen Christensen, Hillerød ang. Betænkning 1511: "Omlægning af statens tilskud til Folkekirken til bloktilskud."

Indledende skal det bemærkes, at det er vanskeligt at forholde sig til en betænkning, der alene er udarbejdet som følge af et regeringsgrundlag af 23/11-2007 – men hvor både kirkeminister, præster, provster og biskopper sammen med landsforeningen af menighedsråd udtrykkeligt har tilkendegivet, at man forholder sig skeptisk/negativ til ideen om bloktilskud.

I udgangspunktet foretrækker vi derfor, at den nuværende ordning for statens tilskud videreføres, således at der ikke sker en omlægning til bloktilskud, der ydes til de samfundsopgaver, som folkekirken varetager.

For det første er et bloktilskud altid en diskutabel størrelse, og meget mere afhængig af skiftende politiske flertal og det generelle økonomiske råderum end den nuværende ordning, hvor 40 % af præstelønningerne samt hele pensionsforpligtelsen påhviler staten.

For det andet er de samfundsopgaver, som folkekirken varetager, svære at definere og udgiftsfastsætte entydigt.

For det tredje vil det, uanset det nuværende politiske flertals velvilje overfor folkekirken, være umuligt at give bindende garantier for, at der ikke i fremtiden med overgang til bloktilskud ændres på den økonomiske byrdefordeling mellem staten og folkekirken.

For det fjerde anfører mange folkekirkemedlemmer, at de primært betaler deres kirkeskat og bevarer deres medlemskab, fordi de gerne vil være med til at sikre, at de gamle middelalderkirker og smukke kirkegårde vedligeholdes og bevares. Hvis udgiften til vedligeholdelse af kulturarven flyttes til bloktilskud, fratages en (stor?) gruppe folkekirkemedlemmer deres argument for fortsat med glæde at betale kirkeskat og forblive i folkekirken.

Skulle det politiske flertal alligevel beslutte sig for en omlægning til bloktilskud, anbefaler vi, at kompetencen til at fordelingen af bloktilskuddet fra det nationale til det regionale niveau samt normeringen af det samlede antal præstestillinger og fordelingen af dem mellem stifterne tillægges en repræsentativ lovfæstet budgetfølgegruppe, hvor kirkeministeren er født medlem.

Fordelingen af præstestillingerne indenfor det enkelte stift foretages af stiftsrådet, hvor biskoppen er født medlem.

Med venlig hilsen

Jørgen Christensen

Provst

Sten Erik Løvgreen
Solbyen 8, 9000 Aalborg
Tel.: 98 11 77 76
E-mail: sell@stofanet.dk

Aalborg, den 8. februar 2010.

Nogle bemærkninger til tankerne
om at erstatte statens hidtidige løntilskud
til præstelønningerne
med et bloktilskud til Folkekirken

Forholdet mellem Staten og Folkekirken er reguleret i Grundlovens §§ 4 og 66 – og også § 6.

Grundlovens § 4 bestemmer, at: “Den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten.”

Grundlovens § 66 lyder: “Folkekirkens forfatning ordnes ved lov.”

Grundlovens § 4 bestemmer, at: “Kongen skal høre til den evangelisk-lutherske kirke.”

Der er således ingen tvivl om, at Folkekirken ifølge Grundloven har en særstatus. Der er religionsfrihed i Danmark, men ikke religionslighed.

Statens støtte til Folkekirken er ifølge Grundloven ikke blot økonomisk, men også ideologisk: staten skal støtte Folkekirken som trossamfund og dermed støtte Folkekirkens gudsdyrkelse, hvilket har været gældende siden 1849 og viser sig bl. a. derved, at staten i 1800-tallet ikke ydede nærværdige økonomiske bidrag til Folkekirken, som i vid udstrækning var selvfinansierende, idet tiendeydelser og præstegårdsdrift m.v. gav grundlaget for finansiering af Folkekirkens udgifter, derunder aflønning af Folkekirkens præster. Den ideologiske støtte har også vist sig bl. a. gennem kristendomsundervisningen i folkeskolen.

Staten har således hele tiden lige siden 1849 støttet Folkekirken ideologisk – og denne støtte er blevet synliggjort i 1900-tallets begyndelse bl.a. ved indførelse af statsbidrag til præstelønninger i forbindelse med tiendeafløsningen m.v.

Hvis Folketinget derfor nu ønsker så at sige at fragå statens hidtidige ideologiske støtte til Folkekirkens forkyndelse ved at ændre statstilskudet til præstelønninger til et bloktilskud til Folkekirken, så bør Folketinget være forpligtet til i denne forbindelse *dels* at udrede hele det økonomiske mellemværende mellem staten og Folkekirken siden 1849 (og før!), *dels* at opfylde Grundlovens løfteparagraf i § 66 og dermed give Folkekirken en sådan samlet forfatning, som vil gøre Folkekirken i stand til selv at administrere sine anliggender, derunder sine økonomiske forhold. Dette sidstnævnte må indebære, at Folkekirken får et samlet organ på landsplan, som kan administrere alle Folkekirkens forhold.

Noget kan måske tale for nu at gøre ændringer i det hidtidige statstilskud til præstelønninger, således at anderledes troende eller ikke-troende ikke fortsat skal yde indirekte bidrag til folkekirkens forkyndelse..., men det kræver en nøje overvejelse af hele Folkekirkens fremtidige status. – Hertil kan i øvrigt føjes, at vi alle som borgere og skatteydere i Danmark yder indirekte bidrag til organisationer, hvis ideologi vi ikke personligt kan støtte – her skal blot nævnes statstilskud til politiske partier og kommunale tilskud til diverse ideologiske foreningers virksomhed. – Desuden kan det nævnes, at andre trossamfund får indirekte statstilskud til deres forkyndelse gennem skattefritagelse for medlemmernes bidrag til pågældende trossamfund.

/ Sten Erik Løvgreen, 08/02-2010